

Domsøndagen 2019, Asbjørn Hjorthaug (ELBK)

Tekster: Salme 50, Dan 7:9-14, 2. Tess. 1:1-10, Mat 25:31-46, II 5:22-29

«skal derfra komme igjen for å dømme levende og døde.»

Vi bekjenner det hver eneste søndag i gudstjenesten. Jesus kommer igjen for å hente sine og alle mennesker skal stilles for Herrens domstol. Dommeren er Jesus Kristus. Gud har overgitt dommen til Sønnen: «*Og Faderen dømmer ingen, men har overlatt hele dommen til Sønnen*» Denne myndighet har Jesus fått: «*«han har gitt ham myndighet til å holde dom fordi han er Menneskesønnen.*» Når vi leser tekstene på Domsøndagen skapes det fort usikkerhet. Hva med meg selv denne dagen? Hva med alle mine, familie og venner? Skriften lærer to utganger: Enten frikjennelse eller fordømmelse. Men dagens tekster inneholder stor trøst og mange løfter.

Gud har gitt dommeransvaret til sin sønn Jesus Kristus.

Det er betryggende å vite at Jesus sitter med ansvaret. Han kjenner oss. Han har levd på jorden i 33 år og er prøvd i alt i likhet med oss. Han gikk i døden for oss. Han sonet alle våre synder og betalte vår gjeld. Han har sine naglemerker i hender og føtter for å minnes hva han måtte igjennom for å frelse oss. Formålet med at Jesus ble menneske er ikke dom, men frelse: «*Gud sendte ikke sin Sønn til verden for å dømme verden, men for at verden skulle bli frelst ved ham.*» Johannes 3,17. Da er det bare å ta til seg i dette i tro. Jesus tok straffen, og vi som er skyldige går fri. Men om en avviser Jesus og alt han har gjort for oss, får en ingen nytte av denne frelsen og under dommen.

«Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Den som hører mitt ord og tror på ham som har sendt meg, har evig liv og kommer ikke for dommen, men er gått over fra døden til livet.»

Hvordan unnslipper jeg dommen? Det får du svar på her. «*Den som hører mitt ord og tror på ham som har sendt meg*» Troen oppstår ved å høre Guds ord, troen vedlikeholdes ved å høre Guds ord. Skriften sier om seg selv at Bibelens ord er Guds ord, det er skaperord som inneholder Ånd og liv. Guds ord er rent og hellig. Derfor tillates ikke falsk lære som vil bryte ned Bibelens autoritet. Guds ord er sannhet. Hva er så troen som skapes gjennom dette ordet fra Gud? Troen er dette at vi trøster oss til det vi hører. Guds ord formidler evangeliet til oss og gjør at vi griper om det som vårt eget, vår eneste redning. Dette er Den Hellige Ånds verk. Troens frukt er at jeg elsker Jesus Kristus over alle ting, han er min frelser. Ordet forteller at frelsen ligger utenfor oss. Det er Gud som i sitt ord kommer og ikler oss Kristi rettferdighet. «*Den som tror på ham, blir ikke dømt. Den som ikke tror, er allerede dømt, fordi han ikke har trodd på Guds enbårne Sønnns navn. Og dette er dommen, at lyset er kommet til verden, og menneskene elsket mørket høyere enn lyset, fordi deres gjerninger var onde.*» JOH 3,18 f. Dette har vært dommen for alle mennesker siden syndefallet. Da lød dommen: Den som eter av livets tre, den som handler mot Guds vilje, den som synder, må dø. Siden den dag har alle mennesker hatt denne dommen hengende over seg. Det er ikke noe rart at vår tids mennesker blir rasende når de hører at samboerskap, seksuelle relasjoner mellom samme kjønn, utroskap er i strid med Guds ord og det 6. bud. Men når den siste dagen kommer skal alt bli åpenbart.

Vi «har evig liv».

Det er ikke først og fremst noe vi har i vente og får åpenbart på dommens dag. Det handler ikke om en loddtrekning der vi undrer på om vi vinner eller taper på den siste dagen. Nei kjære venn, hør hva Guds ord sier: «*Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Den som hører mitt ord og tror på ham som har sendt meg, har evig liv og kommer ikke for dommen, men er gått over fra døden til livet.*» Du eier det evige livet ved troen her i dag. Du er allerede frikjent. På dommens dag skal du få bekreftet dette enda en gang. Du fikk det bekreftet i dåpen. Da ble du ført fra døden til livet. Hver gang du går til skriftemål får du det bekreftet. Når du går til nattverd og tar imot Jesu legeme og blod i brød og vin får du en ny bekreftelse. Når du hører evangeliet forkynt så er det du som blir frikjent her og nå. Dermed gjelder det som står og som Jesus understreker med «*Sannelig, sannelig*» og sier hør nå etter hva Jeg sier til deg: Du «*har evig liv og kommer ikke for dommen*» Paulus roper det ut i Rom 8,1: «*Så er det da ingen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus.*» Du er allerede frikjent før den siste dagen. Du eier frifinnelsen ved troen. Du eier Guds rettferdighet før dommen. Det er å ha lys på lampen, det er å ha bryllupskledning. Da kommer du rett inn før døren lukkes, inn til den store festen for alle folk og tungemål.

En frikjennelses dom.

Etter syndefallet stod hele verden i fare for å bli evig fordømt. Derfor står det om en annen dom. Gud har dømt og rettferdiggjort hele verden og erklært den skyldfri, en frikjennelses dom. Gud gikk selv inn og tok straffen på seg selv i vårt sted. «*Altså, likesom én manns fall ble til fordømmelse for alle mennesker, så fører én manns rettferdige gjerning til livsens rettferdiggjørelse for alle mennesker.*» RMR 5,18 Når evangeliet

når vårt øre, så er det denne frigjørende dom som forkynnes oss her og nå. Den ønsker Gud å formidle til oss gjennom nådemidlene igjen og igjen. Det er slik han holder oss inntil seg, det er slik han fører oss til himmelen. Men dette var da for enkelt. Tenk at vi er syndere i det ene øyeblikk og fordømt til evig fortapelse, for så i neste omgang å være frikjent? Da må vi huske på en ting. Hos Gud er vi alltid frikjent. Jesu død og oppstandelse skjedde engang for alle. I dåpen mottok vi Guds løfte om evig liv en gang for alle. I Guds hjerte er vi alltid frikjent. Ja, men dommen er jo der? Loven forteller meg om mine synder? Men det er i ditt hjerte at det skjer. Vi har vårt gamle menneske og opplever forholdet til Gud som om det går opp og ned hele tiden, fra glede til sorg. Men i Guds hjerte er det bare kjærlighet og tilgivelse. Gud står alltid med åpne armer. Han ønsker å si til oss hvert et sekund: Dine synder er deg forlatt. Jeg elsker deg med en evig kjærlighet. Derfor handler det om å høre evangeliet, om å rette all oppmerksomhet mot hva Kristus har gjort for oss. Å bekjenne sine synder er å erkjenne at Jesus er alt for meg. Ja, så enkelt er det og så enkelt må det være. Når presten sier: *“På vår Herres Jesu Kristi befaling tilgir jeg deg dine synder.”*, er det da bare så enkelt som å tro at jeg har syndenes forlatelse? Ja, for det er Kristus Jesus, han som har ansvaret for dommen, som forteller deg det. Det samme skjer når jeg hører innstiftelseordene opplest ved alteret: Det er til syndenes forlatelse. Der er det bare å ta Herren på ordet, ete og drikke og dermed eier jeg syndenes forlatelse. *«Det er et troverdig ord, vel verdt å ta imot: Kristus Jesus kom til verden for å frelse syndere; og blant dem er jeg den største.»* 1Tim 1,15 Eller når jeg deltar i trosbekjennelsen sammen med resten av menigheten og bekjenner min tro på syndenes forlatelse, har jeg da uansett hvem jeg er og hvordan jeg har det inni meg rett til å tro mine synders forlatelse? Ja, jeg har ikke bare rett til det, Guds ord sier at jeg skal tro at jeg eier det. Derfor forsterker Jesus dagens tekst med **«Sannelig, sannelig, jeg sier dere»** *Den som bringer takkoffer, ærer meg, og den som går den rette vei, vil jeg la se Guds frelse. Salm 50,23.* Å bringe takkeoffer er å tro på Guds ord og ta imot syndenes forlatelse. Da ærer jeg Sønnen.

«gått over fra døden til livet».

Døden er ikke noe nederlag for en kristen. Det er en seier. Du går direkte fra døden til livet. Paulus bryter ut: *«Død, hvor er din brodd? Død, hvor er din seier? Dødens brodd er synden, og syndens kraft er loven. Men Gud være takk som gir oss seier ved vår Herre Jesus Kristus!»* 1 Kor 15,55-57. Hva har vi da å frykte? Ingenting. Vi kan se dagene lyst i møte, også den dagen Gud kaller oss hjem til seg. Her handler det om døden og oppstandelsen, *«gått over fra døden til livet»*. I åpenbaringsboken kap. 6 kalles dette den andre oppstandelse, mens det i Åpb. 20 står om den første oppstandelse. Den første døden er døden vi er underlagt som syndere. Vi er *“døde i våre synder og overtredelser”*. Det er den åndelige død. Den andre døden som omtales her, er den evige døden som følger etter den legemlige døden.

Den første oppstandelsen er å bli født på nytt: *“Sannelig, sannelig, jeg sier deg: Ingen kan se Guds rike hvis han ikke blir født på ny.”* JOH 3,3 Denne første oppstandelsen eller den nye fødselen skjer gjennom Ånd og vann, gjennom dåpen: *“Sannelig, sannelig, jeg sier deg: Den som ikke blir født av vann og Ånd, kan ikke komme inn i Guds rike.»* Joh 3,5. Å bli døpt er både å bli begravet sammen med Kristus og oppreist sammen med han. (Kol 2,12) Den nye fødselen eller den første oppstandelsen kan ikke skje ved noe menneskers vilje. Det er Gud som handler. *«De er ikke født av kjøtt og blod, ikke ved menneskers vilje og ikke ved manns vilje, men av Gud.»* Joh.1,13 Den nye fødselen er en forutsetning for troen, for den som er åndelig død kan ikke tro. Vi må vekkes til live av Den hellige Ånd. *«Dere var døde på grunn av deres synder, uomskåret som dere var med deres onde natur. Men han gjorde dere levende sammen med Kristus, idet han tilgav oss alle våre synder.»* Kol 2,13 Synden er sonet for alle mennesker. Gjelden er betalt. Men syndenes forlatelse tas imot gjennom troen alene. De som da hører Guds Sønns røst i hans ord, de oppvekkes og fødes pånytt til tro. Ordet har en slik enorm kraft. Det vekker døde til liv. Derfor sier Paulus om evangeliet: *Det er en Guds kraft til frelse for alle som tror, jøde først og så greker.*

Den andre oppstandelse er kroppens oppstandelse.

«Dere må ikke undre dere over dette, for den time kommer da alle de som er i gravene, skal høre hans røst. De skal komme fram, og de som har gjort det gode, skal stå opp til livet, men de som har gjort det onde, skal stå opp til dom.» *«Og mange av dem som sover i jorden, skal våkne opp, noen til evig liv, andre til skam og evig avsky.»* Daniel 12,2. Læren om den andre oppstandelse finnes i GT, og de troende i Israel kjente til oppstandelsen. Marta sier om sin bror Lasarus: *«Jeg vet at han skal oppstå på den siste dagen.»* *«For når befalingen lyder, og det høres et rop fra overengelen og støt i Guds basun, da skal Herren selv stige ned fra himmelen. Og de som døde i troen på Kristus, skal først stå opp.»* 1 Tess 4,16

Dagens tekster har en alvorlig påminnelse til oss med stor detaljrikdom. Ingen skal være i tvil. Ingen skal være uten unnskyldning. Mange prøver å bortforklare læren om dommen og fortapelsen. Men her er Guds ord tindrende klar og uten tvetydigheter. Her får vi prøve oss selv. Men tekstene inneholder også en stor trøst. *“Kom hit, dere som er velsignet av min Far, og ta det rike i eie, som er gjort i stand til dere fra verdens grunnvoll ble lagt”* *«I Kristus har han utvalgt oss før verden ble skapt, så vi skulle stå hellige og feilfrie for hans ansikt»* Ef 1,3f

Dommens dag- en gledens dag. Da skal jeg få se ham som han er. Da skal alle hans gjerninger legges fram som mine. Og mine gjerninger er også gjennom Jesu verk rensset til å være velbehagelige for Gud. For dommen står jeg skjult i Jesus. Han er min rettferdighet. Gud ser Kristus når han ser meg. Dommens dag blir noe vi ser fram imot, noe vi lengter til. På denne dagen skal alle troende samles. Her nede må vi holde oss til munnens bekjennelse. Det er nok for deg i ditt fellesskap med andre, men bare Gud ser til hjertet. På dommens dag er det ikke spørsmål om kirkesamfunn. Det skal bli en skare så stor som ingen kan telle. Det er de som eier troen og trøster seg til evangeliet. Men de som ikke har Jesu verk å vise til, må stå til regnskap for sitt eget liv. Det er bare en utgang: Evig død. Borte fra Herrens velsignelser for alltid.

Vi må rope ut at Herrens evangelium gjelder også i dag. Du har fått oppdraget med å gå ut. Må Gud gi oss mot og frimodighet til virkelig å være lys og salt i verden. Slik at flere kan få høre og tro evangeliet. Jesu verk er for alle mennesker.

Herre Gud som av barmhjertighet ble Menneskesønn for å være vår dommer, gi oss å leve et liv på jorden i sann tro og kjærighet og stå ved din høyre side på den store dommens dag.
Amen.